

Valtiovarainvaliokunnalle

[Asia: Yhteisen kriisinratkaisurahaston yhteisen varautumisjärjestelyn aikaistettu käyttöönotto ja muutokset valtiosopimukseen vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä](#)

Tarkastelun kohteena oleva asia liittyy ns. pankkiunionin toteuttamiseen. Yhteinen kriisinratkaisurahasto on tarkoitettu tukemaan kriisiytyneiden pankkien tilanteen järjestämistä niin, että pankkiongelmien ei johda rahoitusjärjestelmän toiminnan pahaan häiriytymiseen ja sen aiheuttamiin kokonaistaloudellisiin menetyksiin ja julkisten varojen vältettävissä olevaan käyttöön pankkien tukemiseen. Pankeilta kerättävin maksuin rahoitetun Kriisinratkaisurahaston varoja voidaan käyttää pankkien pääomittamiseen ja muihin vastaaviin tukitoimiin vain, jos kyseessä olevan pankin omia pääomia ja velkoja on käytetty tappioiden kattamiseen vähintään 8 % pankin taseesta, ja tällöinkin enintään 5 % pankin tasetta vastaavalla määrällä.

Kriisinratkaisurahasto on alkuvaiheessa jakautunut kansallisiin osiin, ts. kunkin jäsenmaan pankeilta kerätyt varat ovat käytettävissä vain ao. maan pankkien kriisinratkaisussa. Tavoite on kuitenkin tehdä rahastosta täysin yhteinen mukana oleville jäsenmaille. Tästä on sovittu aikataulu, jonka mukaan yhteiseen rahastoon siirrytään asteittain vuoden 2023 joulukuuhun mennessä.

Yhteisen pankkien rahoitukseen perustuvan kriisinratkaisujärjestelmän uskottavuuden tueksi on puolestaan sovittu luotavaksi julkisin varoin rahoitettava varautumisjärjestely, joka otetaan käyttöön vuoden 2024 alussa. Varautumisjärjestelmän koko vastaa kriisinratkaisujärjestelmää, ts. kaksinkertaistaa sen rahoituskyvyn, nykyarvion mukaan noin 60 mrd. eurosta 120 mrd. euroon.

Nyt puheena oleva asia koskee varautumisjärjestelyn aikataulua. Eri vaiheissa on sovittu, että mikäli eri maissa varsin erilaiset riskit ovat riittävästi vähentyneet vuoteen 2020 mennessä, siirtymistä yhteiseen rahastoon voidaan nopeuttaa ja varautumisjärjestely ottaa käyttöön ennen vuotta 2024.

Euroryhmän 4.12.2019 tekemän linjauksen perusteella on laadittu luonnos muutoksista vakausmaksujen siirtoa koskevaan valtiosopimukseen. Muutoksesta on tarkoitus saavuttaa yksimielisyys 16.3. pidettävässä euroryhmän kokouksessa.

Suomi on suhtautunut myönteisesti pankkiunionin toteuttamiseen kaikilta osin. Yhteinen pankeilta kerätty kriisinratkaisurahasto ja sen tukena oleva EVM:än rahoitusresursseihin tukeutuva varautumisjärjestely ovat olennainen osa pankkiunionin loppuunsaattamista. Suomi on tukenut myös kriisinratkaisurahaston nopeutettua siirtymistä kattavaan yhteisvastuuseen ja siihen liittyvää varautumisjärjestelyn muutosta edellyttäen, että ehtona oleva eri maiden pankkijärjestelmiin sisältyvien riskien vähentyminen on edennyt riittävästi.

Nopeutettuun aikatauluun liittyvät riskit koskevat tilannetta, jossa ennen vuotta 2024 syntyy ongelmia, joiden vuoksi joudutaan turvautumaan yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja pankeilta joudutaan perimään ylimääräisiä vakausmaksuja. Tällaista tilannetta ei voi tietenkään sulkea pois. Sen todennäköisyyttä kuitenkin vähentää edellä todettu vaatimus riskien vähentymisestä. Toimivaltaiset viranomaiset (komissio, yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ja EKP) arvioivat riskien vähentymistä kuluvan vuoden jälkipuoliskolla.

Nyt ei ole kyse periaatteellisesta suhtautumisesta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon tai sen tukena olevaan varautumisjärjestelyyn vaan näiden täysimääräisen voimaantulon ajoittumisesta. Suomi on jo hyväksynyt – perustellusti – yhteisen kriisinratkaisun periaatteen.

Suomen ei ole syytä estää nopeutettua siirtymistä yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja siihen liittyvää varautumisjärjestelyn muutosta, mikäli toimivaltaiset viranomaiset päätyvät arvioon riskien riittävästä vähenemisestä.